

Uzavírám svůj referát upozorněním, že o brožuře Sinajského zmínil se zcela stručně prof. Jabločkov v č. 4 letošního ročníku Jaroslavské bibliografie („Juridičeskaja bibliografija“ str. 149—150) a vyslovuje se celkem skepticky o nadějích autorem v právo tvornou judikaturu senátu kladených. Posudek svůj končí Jabločkov těmito slovy:

„O nízké úrovni právního vzdělání a civilistické nauky v Rusku přítí se po přečtení brožury prof. S. jedva bude možno. Však přes to nemohl bych dospěti k týmž vývodům, jako autor.“

Ježto také prof. Freytagh-Loringhoven o otázce reformy práva občanského na Rusi pojednal ve své vstupní přednášce na universitě jurjevské a vydá ji co nejdříve tiskem, neopomenu příště referovati o tomto projevu z tábora přívrženců chystané osnovy, aby po vyslechnutí obou stran bylo možno utvořiti si vlastní úsudek o této kardinální otázce, pro vývoj soukr. práva v Rusku v blízké budoucnosti nanejvýš závažné.

Dr. A. Cerman.

Církevní právo.

Arturo Carlo Jemolo: *La questione della proprietà ecclesiastica nel Regno di Sardegna e nel Regno d'Italia durante il quarantennio 1848—1888*. Torino 1911, 8°, 191 str.

Heslo „libera chiesa in libero stato“ vyšlo sice z Itálie (1861), ale není v Itálii provedeno. Hinschius označuje poměr mezi státem italským a církví katolickou jako směsici z koordinace, rozluky a státní výsosti. Též *Rothenbücher* uznává, že nelze mluvit o rozluce státu a církve v Itálii, třeba, jak sám k tomu poukazuje, *Scaduto* mluví o „separatismo“, „incompetenza del stato in materia religiosa“ a o „giurisdizionalismo“. Otázka církevního majetku má v naznačeném směru veliký význam a může býti posouzena pouze v celkovém rámci církevně politických poměrů. Spis shora udaný jest věnován této otázce. Poněvadž majetek církevní v Itálii jest nyní upraven za zřejmého vlivu poměrů zavládných v dřívějším království sardinském, rozdělil si spisovatel látku na dva oddíly, z nichž první věnován království tomuto a druhý nynějšímu království italskému. Máje zření k duchu doby, vytýká spisovatel v každém oddílu dvě periody, čímž rozpadá se jeho líčení na léta 1848—1855, 1855—1861, 1861—1867, 1867—1888. Jako výslednice hnutí v létech prvních jeví se zákony sardinské z 5. června 1850 a 29. května r. 1855; onen zákon stanoví obmezení mrtvé ruky v nabývání jmění, zákon tento stal se základem sekularisace tří čtvrtin tehdejšího majetku církevního za současného zřízení matice náboženské (cassa ecclesiastica). Stejně poměry zavedeny postupem provádění sjednocení italského až do r. 1861, kdy Viktor Emanuel přijal titul krále italského. V novém království vydány pak zákony ze 7. července 1866 a 15. srpna 1867, jimiž stanoveny v určitých mezích zrušení církevních ústavův a sekularisace církevního majetku za současného zřízení kultového fondu (Fondo pel culto). Zvláštní fond kultový zřízen pak pro město Řím zákonem 19. června 1873. Garanční zákon z r. 1871 (čl. 18.) slíbil novou úpravu a správu církevního majetku, k níž však dodnes

nedošlo. Práce autorova není dogmatická, nýbrž stopuje poměry církevního majetku po stránce vnitřní, odkrývá hybné síly, které vedly v Itálii k boji mezi státem a církví, podává tudíž obraz z novějších právních dějin italských.

Henner.

Právo civilní.

JUDr. Jos. V. Bohuslav: Sbíрка příkladů žádostí, usnesení a zápisů knihovních. Čtvrté vydání. V Praze 1911. Nákladem vlastním.

Málokterá kniha došla takového úspěchu jako spisek Bohuslavův. V rozšířeném vydání vychází nyní po čtvrté. To svědčí více o jeho upotřebitelnosti než nějaké doporučení v literárním posudku. Je určen pro praxi, která v něm vydatnou pomůcku uvítala. Úkolu tomu slouží i jeho rozdělení. Nejdříve jsou zde povšechné předpisy (5—52), pak 242 vzorců soudních podání a usnesení z knihovního práva (53—305) a konečně dodatek o knihovních zápisech a jich potvrzeních (305—321). V knihovních předpisech probírá autor nejprve příslušnost ve věcech knihovních, zevní formu a obsah žádostí knihovních, pak vyřizování žádostí knihovních, opravné prostředky a předpisy poplatkové. Jednotlivé oddíly tyto mají ještě příslušné pododdíly. Vzorce systematicky seřazeny nejsou, ač fakticky jakýsi systematický pořad se v nich objevuje. Vzorce, týkající se totiž nějakého institutu, následují za sebou. Vzorce mají v první řadě sloužiti běžné praxi pro poučení začátečníků. Než jsou i zde exotičtější věci, tak na př. vojenské kauce, fideikomissy, zápisy demoličních reversů nebo zápisy dle zákona o selské posloupnosti a p. Vhodně jsou zde také umístěny tabulární vzorce exekuční. Spisovatel ovšem nemohlo tanouti na mysli všechny možné vzorce vyčerpati. Chtěl asi uvést to nejobyčejnější, a jen někde, jak dotčeno, i to vzácnější. Z běžné praxe odporučovalo by se pro nové vydání pojmouti také některé vzorce pro výmazy výměnků po třech letech a před třemi lety po úmrtí výměnkáře, na základě úmrtních listů neb výmazných prohlášení dědiců, případně i vzorce pro výmazy útrat pohřebních. Vzorec č. 46 o využití a překročení úvěru považujeme za pochybený. Při vtěleném úvěru převádí se zde zástavní právo na skutečně vzešlou pohledávku. Konstruuje se tedy jakási hypotekární sukcesse. Správně má se poznamenati vykonatelnost skutečně vzešlé pohledávky. K upotřebení knížky slouží rejstřík. Pro nové vydání odporučoval by se vedle toho ještě nějaký systematický přehled.

Dr. M. Stieber.

Právo obchodní.

O patentní licenci podle rakouského práva soukromého. Napsal Dr. Arnošt Wenig. V Praze 1910 (nákladem vlastním). Str. 85.

Obor patentního práva, v literatuře naší posud jen skrovně vzdělávaný, obdařen koncem loňského roku monografií, věnovanou p a t e n t n í l i c e n c i, ústavu to právnímu jak theoreticky zajímavému, tak i prakticky významnému; v doktríně jest již sama právní povaha licence patentní